

International Theatre Institute ITI

World Organization for the Performing Arts

Message for World Theatre Day 2025 – 27 March

Author of the Message: Theodoros TERZOPOULOS, Greece

Theatre Director, Educator, Author, Founder and Artistic Director of the Attis Theatre Company, Inspirator of Theatre Olympics and Chairman of the International Committee of Theatre Olympics

Συγγραφέας Μηνύματος: Θεόδωρος Τερζόπουλος, Ελλάδα

Σκηνοθέτης, Δάσκαλος, Συγγραφέας, Ιδρυτής και Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Θεάτρου Άτις, Εμπνευστής της Θεατρικής Ολυμπιάδας και Πρόεδρος της Διεθνούς Επιτροπής της Θεατρικής Ολυμπιάδας

Greek (Original) | Ελληνικά (Πρωτότυπο)

Μήνυμα για την Παγκόσμια Ημέρα Θεάτρου 2025

Μπορεί το θέατρο να αφουγκραστεί το SOS που εκπέμπει η εποχή μας, σε έναν κόσμο με πτωχοποιημένους πολίτες, έγκλειστους στα κελιά της εικονικής πραγματικότητας, περιχαρακωμένους στην ασφυκτική ιδιώτευσή τους; Σε έναν κόσμο με ρομποτοποιημένες υπάρξεις μέσα σε ένα ολοκληρωτικό σύστημα ελέγχου και καταστολής σε όλο το φάσμα της ζωής;

Ανησυχεί το θέατρο για την οικολογική καταστροφή, την αύξηση της θερμοκρασίας της γης, τις τεράστιες απώλειες της βιοποικιλότητας, τη μόλυνση των ωκεανών, το λιώσιμο των πάγων, την αύξηση των δασικών πυρκαγιών και τα ακραία καιρικά φαινόμενα; Μπορεί το θέατρο να γίνει ένα ενεργό κομμάτι του οικοσυστήματος; Το θέατρο παρακολουθεί το φαινόμενο των ανθρώπινων επιπτώσεων στον πλανήτη εδώ και πολλά χρόνια, αλλά δυσκολεύεται να συνδιαλλαγεί με αυτό το πρόβλημα.

Αγωνιά το θέατρο για την ανθρώπινη κατάσταση όπως αυτή διαμορφώνεται τον 21ο αιώνα, όπου ο πολίτης άγεται και φέρεται από πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα, από δίκτυα ενημέρωσης και εταιρείες διαμόρφωσης κοινής γνώμης; Όπου τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όσο και αν διευκολύνουν, αποτελούν το μεγάλο άλλοθι της επικοινωνίας, γιατί προσφέρουν την απαραίτητη απόσταση ασφαλείας από τον Άλλον; Ένα διάχυτο αίσθημα φόβου απέναντι στον Άλλον, τον διαφορετικό, τον Ξένο, κυριαρχεί στις σκέψεις και τις πράξεις μας.

Μπορεί το θέατρο να λειτουργήσει ως ένα εργαστήρι συνύπαρξης των διαφορετικότητων, χωρίς να λάβει υπόψιν του το τραύμα που αιμορραγεί;

Το τραύμα αιμορραγεί και μας καλεί να ανακατασκευάσουμε τον Μύθο. Κι όπως λέει ο Χάινερ Μύλλερ, «ο μύθος είναι ένα σώρευμα, μια μηχανή, στην οποία μπορούν να προσαρτώνται συνεχώς καινούργιες κι άλλες μηχανές. Μεταφέρει την ενέργεια ώσπου η αυξανόμενη ταχύτητα να ανατινάξει τον κύκλο του πολιτισμού» και, θα πρόσθετα, τον κύκλο της βαρβαρότητας.

Μπορεί ο προβολέας του θεάτρου να φωτίσει το κοινωνικό τραύμα και να πάψει να φωτίζει παραπλανητικά τον εαυτό του;

Ερωτήματα που δεν επιδέχονται οριστικές απαντήσεις, επειδή το θέατρο υπάρχει και μακρομερεύει χάρη στα αναπάντητα ερωτήματα.

Ερωτήματα που πυροδότησε ο Διόνυσος, περνώντας απ' τον γενέθλιο τόπο του, τη θυμέλη του αρχαίου θεάτρου, και συνεχίζοντας σιωπηλός το προσφυγικό ταξίδι του σε τοπία πολέμου, σήμερα, την παγκόσμια ημέρα του θεάτρου.

Ας κοιτάξουμε στα μάτια τον Διόνυσο, τον εκστατικό θεό του θεάτρου και του Μύθου, που ενώνει το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον, τέκνο δυο γεννήσεων, του Δία και της Σεμέλης, εκφραστή ρευστών ταυτοτήτων, γυναίκα και άνδρα, οργισμένο και πράο, θεό και ζώο, στο μεταίχμιο μεταξύ τρέλας και λογικής, τάξεως και χάους, ακροβάτη στο όριο ζωής και θανάτου. Ο Διόνυσος θέτει το θεμελιώδες οντολογικό ερώτημα «περί τίνος πρόκειται», ερώτημα που ενεργοποιεί τον δημιουργό προς την κατεύθυνση μιας ολοένα βαθύτερης έρευνας της ρίζας του μύθου και των πολλαπλών διαστάσεων του ανθρώπινου αινίγματος.

Χρειαζόμαστε νέους τρόπους αφήγησης που θα αποσκοπούν στην καλλιέργεια της μνήμης και στη διαμόρφωση μιας νέας ηθικής και πολιτικής ευθύνης με στόχο την έξοδο από την πολύμορφη δικτατορία του σημερινού μεσαίωνα.

Θεόδωρος Τερζόπουλος